

DIMECRES DE CENDRA
Homilia del P. Abat Josep M. Soler
14 de febrer de 2018
Jl 2, 12-18; 2C 5, 20 – 6, 2; Mt 6, 1-6.16-18

Estimats germans i germanes:

La litúrgia penitencial d'avui conté dues frases bíbliques que sintetitzen bé el que l'Església ens proposa de viure el dimecres de Cendra i tot el camí quaresmal. Les dues frases són proposades per a la imposició de la cendra.

Una fa: "recorda't que ets pols, i que a la pols retornaràs" (cf. Gn 3, 19). Prové del llibre del Gènesi i fa referència a les paraules que Déu diu a Adam després del seu pecat de desobediència. En el fons, és una afirmació de la nostra condició mortal. Parteix del relat de la creació; segons el llibre del Gènesi, Déu *modelà l'home amb la pols de la terra* i li comunicà *un alè de vida*. D'aquí l'afirmació "recorda't que ets pols", que provens de la pols. És a dir recorda't de la teva fragilitat, de la teva finitud. L'ésser humà és una meravella, però es feble. I com tots els altres éssers vius, estem sotmesos a la mort. Segons el llibre del Gènesi, però, Adam i Eva haurien pogut escapar-se de la mort si haguessin estat fidels a Déu i no haguessin desobeït la seva paraula (cf. Gn 2, 17). Tanmateix, a causa de la desobediència es van veure abocats a la mort, per això després de pecar Déu els digué: *a la pols retornaràs*. Tots ho hem vist; el cos humà després de la mort es descompon i es torna pols, si és que no s'accelera el procés per mitjà de la incineració: som pols i tornarem a ser pols. La pedagogia de l'Església vol que tant avui com al llarg de tota la quaresma siguem conscients d'aquesta nostra finitud, de què som éssers abocats a la mort. Un dia morirem.

Però això no és tot. Si tot s'acabés aquí, la vida de Jesucrist hauria estat inútil. D'aquí l'altra frase que ens proposa la litúrgia d'avui, treta de l'evangelista sant Marc: *convertiu-vos i creieu en l'Evangelí* (Mc 1, 15). Hi ha un camí per superar la condició mortal, bé que passant a través de la mort. És el camí de la conversió a Jesucrist i a la seva paraula evangèlica, ell que va dir: *qui creu en mi, encara que mori, viurà*. És el camí de la quaresma que avui iniciem. Fonamentalment demana dues coses. Primer la voluntat de girar-nos existencialment cap al Crist tot donant l'esquena, tot renunciant, a totes aquelles coses que en la nostra vida li són oposades. I, segon, demana que tinguem fe en la Paraula de Jesús que ens transmet l'Evangelí, que ens la prenguem seriosament, tant quan ens diu com n'és de gran, l'amor que Déu ens té, i què ens promet, com quan ens indica el camí de viure aquesta vida guiats per l'Esperit fins arribar a la plenitud.

Déu no ens ha cridat a l'existència per destinar-nos finalment a la mort, sinó per destinar-nos a la vida per sempre en la joia del Regne. Sí, som pols, hem sortit de la poquesa inicial de la vida humana, provenim d'un minúscul zigot, i estem destinats a passar per la mort a causa de la feblesa i el pecat. Però, per gràcia tenim un valor infinit. Déu ens crida a la vida, a la felicitat perpètua, a l'amistat eterna amb ell. Per això, a l'inici de la quaresma hem de deixar enrere tot el que ens impedeix d'arribar a allò a què estem destinats, i hem de renovar el propòsit de fer "allò que ens aprofiti per sempre" (cf. RB Pròleg, 44).

És el que volem expressar en atansar-nos a rebre la cendra sobre el cap, tal com feien els penitents públics al primers segles de l'Església. Rebut la cendra expressem la nostra consciència de ser pols, la nostra consciència d'éssers mortals i la nostra condició de pecadors, de no correspondre com caldria a l'amor que Déu ens té i a la Paraula d'amor que ens adreça tantes vegades. Però alhora, rebut la cendra,

expressem, també, la nostra fe en Jesucrist i en el seu Evangeli i la nostra voluntat de convertir-nos, de viure amb un cor sincer la nostra fidelitat a Jesucrist.

Sabem, tal com deia sant Pau a la segona lectura, que *ara és el temps favorable, el dia de la salvació* que Déu ens ofereix. Per això, seguint la invitació del profeta Joël a la primera lectura, volem convertir-nos amb tot el nostre cor, confiant en el Senyor que *és benigne i entranyable, lent per al càstig, ric en l'amor*. Conscients que, enmig de tantes veus que ens acaronen les orelles i volen seduir-nos, *només Jesucrist té paraules de vida eterna* (cf. Jo 6, 68).

És una perspectiva joiosa i engrescadora aquesta de convertir-se a l'Evangeli. Però som conscients de la nostra feblesa, de la nostra dificultat a perseverar en el camí. Per això, Jesús a l'evangeli d'avui ens ha donat tres elements que ens ajuden a perseverar: la pregària sincera i de tu a tu, el dejuni fruit de la sobrietat en l'ús de les coses (també de les xarxes socials) i la solidaritat amb els altres compartint el que tenim i treballant en els nostres àmbits a favor de la justícia i dels valors democràtics. Ja el profeta Isaïes diu: *el dejuni que jo vull és aquest: allibera els qui han estat empresonats injustament, deixa lliures els oprimits, comparteix el teu pa amb els qui passen fam, vesteix el qui va despullat* (Is 58, 6-7).

Amb la confiança que ens dóna la paraula de l'Evangeli sobre els qui es volen convertir, atansem-nos a rebre les cendres com a inici del procés quaresmal que culminarà en la renovació de la nostra adhesió a Jesucrist en les promeses baptismals. I, després, acollim el do de l'Eucaristia com a aliment per al nostre camí de conversió, per al nostre procés de girar-nos existencialment cap al Crist tot donant l'esquena, tot renunciant, a totes aquelles coses que en la nostra vida li són oposades. I així, amb goig, podrem esperar la celebració de la Santa Pasqua com a penyora de l'encontre definitiu amb Jesucrist.